

SCIENTIFIC COLLECTION INTERCONF+

No 75
September, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 2nd
International Scientific
and Practical Conference

SCIENTIFIC TRENDS AND TRENDS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

UMEÅ, SWEDEN

19-20.09.2021

TABLE OF CONTENTS

INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS			
Mirzayeva A.		ECOLOGICAL TOURISM AND RECREATIONAL GEOGRAPHY	6
Алиев Ш.Т. Гулиев Х.С.		ОСНОВНЫЕ ГЛОБАЛЬНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ В МИРЕ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ И ПОСТПАНДЕМИЧЕСКОМ ПЕРИОДЕ	14
MANAGEMENT			
Melnic V. Culpei L.-C.		MANAGEMENT STYLES SPECIFIC TO SMALL AND MEDIUM-SIZED MANAGERS	23
FINANCE AND CREDIT			
Avramchuk L. Muravskyi O.		CURRENT TRENDS IN THE BANKING CREDIT MARKET OF UKRAINE	29
PEDAGOGY AND EDUCATION			
Kalenyk M.		IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLE OF CONTINUATION OF PHYSICAL EDUCATION IN PRIMARY AND PRIMARY SCHOOLS	37
Roliak A.		METHODOLOGY OF PROFESSIONAL LEXICAL MINIMUM EXERCISES USE IN THE ENGLISH LANGUAGE COURSE FOR MANAGEMENT STUDENTS	44
Алтухова А.В. Чаус Д.В.		ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЖИВОПИСУ	50
Мартинюк В.В. Безлюдна В.В.		ПЕДАГОГІЧНІ ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	56
Федченко Ю.О. Шихова Є.Є.		СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	66
Чернобай О.Б. Каневський Р.В.		ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ З МАТЕМАТИКИ	76
SOCIOLOGY AND SOCIETY			
Әбдікєрова Г.О. Тауекєлова Т.Б. Амантаєва Д.Б.		ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ БИЗНЕСТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІГІНІҢ КӨРІНІСІ РЕТІНДЕ	82
PHILOLOGY AND LINGUISTICS			
Tsapenko T.-Y.		PSYCHOLINGUISTIC GROUNDS FOR THE POPULARITY OF AMERICAN TALK SHOW WITH CHILDREN	94
LAW AND INTERNATIONAL LAW			
Chirița V. Drăgulean A.		FACTORI CRIMINOGENI CARE INFLUENȚEAZĂ ACTIVITATEA MERCENARILOR	101
Gribincea L.		THE OBLIGATION OF THE SELLER TO DELIVER THE GOODS IN ACCORDANCE WITH THE PROVISIONS OF THE UNITED NATIONS CONVENTION ON CONTRACTS FOR THE INTERNATIONAL SALE OF GOODS	110
Guyvan P.D.		TEMPORAL FACTORS OF APPLICATION OF CIVIL LIABILITY	120
Polisca C.-E.		CONFLICTUL DINTRE DREPTUL LA EDUCAȚIE ȘI LA VIAȚĂ PRIVATĂ V. VACCINAREA OBLIGATORIE ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ȘI A CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA	129

Алтухова Анна Володимирівна

к.п.н., доцент кафедри образотворчого мистецтва

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Чаус Дмитро Вікторович

доцент кафедри образотворчого мистецтва

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЖИВОПИСУ

***Анотація.** У статті висвітлено питання формування професійних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення живопису. Обґрунтовано вивчення дисципліни «Живопис», як важливої складової професійно-художньої підготовки майбутніх фахівців. Підкреслено, що навчальна дисципліна являє собою цілісну та послідовну структуру, яка передбачає перелік завдань, від простого до складного, здійснюючи основну задачу вищої художньо-педагогічної школи – формування фахових компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності.*

***Ключові слова:** професійні компетентності, професійна підготовка, вища освіта, учитель образотворчого мистецтва, живопис.*

Сучасний розвиток суспільства потребує професійних фахівців здатних до самостійної творчої діяльності, підготовлених до розв'язання завдань для державного розвитку. Наразі вища освіта впроваджує компетентнісний підхід професійної підготовки. Так, у Законі України «про освіту» (2017 р.) зазначено, що метою вищої освіти є здобуття особою високого рівня наукових та/або творчих мистецьких, професійних і загальних компетентностей, необхідних для діяльності за певною спеціальністю чи в певній галузі знань [1].

У сучасних розроблених державних стандартах, разом з кваліфікаційними вимогами, означені такі поняття, як: компетентність і

компетенція. Які, в свою чергу, поділяються на інтегральні, загальні, та фахові (професійні) компетентності.

Отже, вища освіта сьогодення спрямована на підготовку фахівця з високим інтелектуальним та професійно-кваліфікаційним рівнем, що вимагає від навчально-виховного процесу формування у майбутнього випускника необхідного комплексу професійних компетентностей. Адже, вчитель образотворчого мистецтва повинен володіти високим рівнем професійних компетенцій, оскільки від його навичок та вмінь залежить розвиток їх і в учнів.

У ракурсі досліджуваної проблеми важливо підкреслити, що сучасні теоретико-методичні та практичні аспекти підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва ґрунтуються на традиціях образотворчого мистецтва та дослідженнях таких вітчизняних вчених-художників, як: Г. Беда, М. Волков, М. Ростовцев, П. Чистяков, Є. Шорохов та ін. Аналіз сучасних досліджень та публікацій показує, що проблема формування фахових компетентностей майбутніх учителів мистецьких дисциплін підкреслюються у доробках таких науковців, як: Є. Антонович, Т. Паньок, Н. Ратковськи, О. Рудницька, Л. Масол, Г. Фешина, О. Шевнюк та ін.

Актуальність статті обумовлена потребою вдосконалення процесу підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва, щоб держава отримала такого фахівця, який цінує традиції, але при цьому здатний працювати в умовах стрімкого росту інформації, який впроваджує інноваційні педагогічні технології навчання. Отже, проблема формування професійних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення живопису у вищому навчальному закладі заслуговує особливої уваги.

Відповідно до освітньої програми «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» зі спеціальності 014 «Середня освіта (образотворче мистецтво)» основний фокус спрямований на підготовку висококваліфікованого фахівця у галузі образотворчого мистецтва та методики викладання образотворчого мистецтва, здатного до виконання професійних завдань, формування у школярів базових мистецьких компетентностей, виховання в учнів ціннісного

ставлення до дійсності та мистецтва, розвиток художньої культури та художньої свідомості, здатності до самореалізації, самовдосконалення та практичної образотворчої діяльності.

Вищезазначене посилює актуальність формування професійних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення саме фахових дисциплін. Так, підкреслимо, що живопис є фаховою, обов'язковою дисципліною. Зміст означеної дисципліни має величезний потенціал для професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва, адже це підґрунтя образотворчої грамоти, що спрямоване на розвиток художньо-естетичної культури та формує вміння художнього відображення дійсності.

У процесі вивчення дисципліни «Живопис» здобувачі освіти засвоюють теоретичний матеріал та відточують практичні навички та уміння в роботі різними художніми матеріалами. Також, означимо, що живопис формує мислення, бо це не просто вивчення засобів зображення, а оволодіння побудовою художньої форми. Вивчаючи дисципліну «Живопис» студенти засвоюють принципи реалістичного зображення кольором на площині з передачею пропорцій, конструктивних, об'ємних, просторових та матеріальних властивостей зображувальних предметів.

Розроблена навчальна програма з дисципліни «Живопис», викладачами кафедри образотворчого мистецтва Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, передбачає системне та послідовне вивчення навчального матеріалу, містить перелік завдань, як теоретичних, так і практичних, має регламент годин на їх виконання. Зазначимо, що метою навчальної дисципліни, є оволодіння образотворчою грамотністю, теоретичними та практичними знаннями з академічного живопису, розвиток об'ємно-просторового мислення, творчих здібностей та образного уявлення здобувачів освіти шляхом формування фахових умінь. Так, вивчення дисципліни «живопис» спрямоване на вирішення таких основних завдань, як:

- оволодіння професійною грамотністю;
- набуття знань реалістичного живопису;

- відчуття колориту, тону, композиційної цілісності, просторового бачення;
- оволодіння різними живописними матеріалами та техніками;
- формування живописних навичок трактовки форми та простору;
- оволодіння живописними методами зображення натури, працюючи над виконанням практичних завдань.

У ракурсі досліджуваної проблеми важливо підкреслити, що першочерговим завданням є – навчання образотворчій професійній грамотності взагалі. Отже, живопис не вивчається виокремлено від історії образотворчого мистецтва, композиції, малюнку та інших мистецьких дисциплін. Так, композиція – є фундаментом, основою будь-якого художнього твору, будь то живопис, рисунок, декоративно-прикладний твір тощо. Також, студент повинен добре володіти малюнком, вміти конструктивно будувати предмети, враховуючи перспективу та пропорції, передавати об'ємні та просторові властивості. Вище сказане визначає всебічне, гармонійне, вивчення образотворчого мистецтва – є вирішенням основного завдання у процесі професійної підготовки майбутнього фахівця. Саме це й зумовлює комплексний підхід, позаяк існуючи міжпредметні зв'язки дозволяють здобувачам освіти на будь-якому етапі вільно та якісно реалізовувати різні знання для втілення творчого задуму.

У площині досліджуваної проблеми, звернемо увагу, що академічний живопис має давні традиції та продуману педагогічну систему, що перевірена часом. Вона передбачає послідовне ускладнення виконуючих завдань: натюрморт, голова людини, пів-фігура, фігура, оголена фігура, одягнена фігура. Процес практичної підготовки супроводжується тривалими постановками, в процесі яких студент вирішує ряд завдань, зокрема, komponування на площині, організація та передача характеру форми, моделювання тоном, кольором, кольорово-тональні відношення тощо.

Відповідно до існуючих традицій, викладачами кафедри образотворчого мистецтва розроблено зміст навчальної дисципліни «Живопис» за наступними модулями, зокрема:

- Модуль 1. Вивчення технік акварельного живопису в учбовому завданні «натюрморт» (техніка акварельного лесування, техніка монохром);
- Модуль 2. Вивчення законів колориту і застосування їх у натюрморті (Натюрморт з контрастними кольоровими відносинами, зі зближеними кольоровими відносинами, та з складними кольоровими сполученнями);
- Модуль 3. Виконання в техніці гуаш натюрмарту з предметів побуту;
- Модуль 5. Моделювання голови з плечовим поясом засобами живопису (Виконання етюду голови людини в техніці монохром, короткострокові етюди голови людини на прості кольорові і тонові відношення, голова людини з плечовим поясом на нюансові кольорові відношення);
- Модуль 6. Принципи моделювання об'єму напівпостаті людини кольором. Використання різних засобів живопису для вирішення різних учбових задач;
- Модуль 7. Одягнена та оголена напівпостать людини на ясні тонові та гармонійні кольорові відношення;
- Модуль 8. Одягнена фігура людини в різних кольорових середовищах.

Отже, навчальна дисципліна «Живопис» являє собою цілісну та послідовну структуру, яка передбачає перелік завдань, від простого до складного, здійснюючи основну задачу вищої художньо-педагогічної школи – формування фахових компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Таким чином, формування професійних компетентностей у майбутніх вчителів образотворчого мистецтва в процесі вивчення живопису викладачами кафедри образотворчого мистецтва у Харківському національному педагогічному університету імені Г. С. Сковороди відбувається з урахуванням традицій, та має комплексний підхід. Підкреслимо, що живопис не вивчається виокремлено від інших мистецьких дисциплін, оскільки існуючі міжпредметні зв'язки дозволяють здобувачам освіти на будь-якому етапі вільно та якісно реалізовувати різні знання для втілення творчого задуму.

Список джерел:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Л. М. Масол. – К. : Промінь, 2006. – 432 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка: Навч. посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. / М. М. Фіцула. – К. : Академія, 2002. – 528 с.
4. Щолокова О. П. Професійна компетентність як стратегічний напрямок модернізації мистецької освіти України / О. П. Щолокова // Вісник Глухівського державного університету. – Глухів : ГДПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 19–23. – (Серія «Педагогічні науки»)